

Łódź, 8 października 2025 r.

RPS-III.431.11.2024

**Pan
Bartłomiej Lipski
Starosta Brzeziński**

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

zrealizowanej w trybie uproszczonym w Powiecie Brzezińskim, ul. Henryka Sienkiewicza 16, 95-060 Brzeziny, oraz Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Dąbrowie, Dąbrowa 2, 95-047 Jeżów w przedmiocie: *Funkcjonowanie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie, prowadzonego przez Powiat Brzeziński, w szczególności w zakresie organizacji jednostki oraz kwalifikacji osoby kierującej jednostką i zatrudnionych w niej pracowników.*

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w terminie 15, 16 i 17 maja 2024 r., na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) przez zespół kontrolerów Oddziału Nadzoru w Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w składzie:

1. Marta Nowak - starszy inspektor w Oddziale Nadzoru w Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (nr leg. służ. 37/2024) – osoba kierująca kontrolą,
 2. Anna Rosławska – zastępca kierownika w Oddziale Nadzoru w Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi,
- na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 59/2024 znak: RPS-III.431.11.2024 z dnia 14 maja 2024 r. oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 105/2024 znak: RPS-III.431.11.2024 z dnia 31 lipca 2024 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przez Panią Annę Szymajdę, Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Okres objęty kontrolą: od 17 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Celem kontroli było dokonanie oceny funkcjonowania Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Dąbrowie prowadzonego przez Powiat Brzeziński, w szczególności w zakresie organizacji

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

jednostki oraz kwalifikacji osoby kierującej jednostką i zatrudnionych w niej pracowników w odniesieniu do zapisów ujętych w Programie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. Program „Centra opiekuńczo - mieszkalne” ogłoszonym w 2019 r.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nie badano kwestii związanych z prawidłowym wykorzystaniem dotacji z Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”. Przedmiotowa kontrola dotyczyła sprawdzenia funkcjonowania Centrum w zakresie świadczenia usług w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym, w tym sprawdzenia kwalifikacji pracowników bezpośrednio realizujących usługi w Centrum oraz kierownika jednostki w zakresie zapisów ujętych w Programie „Centra opiekuńczo-mieszkalne” ogłoszonym w 2019 r.

Oceny działalności jednostki kontrolowanej dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli, takich jak: legalność, rzetelność, celowość.

Dokonano wpisu do książki kontroli Starostwa Powiatowego w Brzezinach na stronie 10.

W okresie objętym kontrolą, Starostą Brzezińskim była Pani Renata Kobiera - Uchwała nr I/3/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 21 listopada 2018 r. w *sprawie stwierdzenia wyboru Starosty Brzezińskiego* (akta kontroli str. 7). W okresie, w którym prowadzone były czynności kontrolne na terenie jednostki, Starostą Brzezińskim był Pan Bartłomiej Lipski - Uchwała nr I/3/24 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 7 maja 2024 r. w *sprawie stwierdzenia wyboru Starosty Brzezińskiego* (akta kontroli str. 8).

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Dąbrowie jest jednostką budżetową Powiatu Brzezińskiego działającą na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. Utworzone Uchwałą Nr LVII/273/22 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 27 września 2022 r. w *sprawie utworzenia Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie oraz nadania statutu*, zmienionej Uchwałą Nr LXI/286/22 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 29 listopada 2022 r. *zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie oraz nadania statutu*. (akta kontroli str.10, 14 i 15)

Zarząd Powiatu w Brzezinach Uchwałą Nr 122/22 z dnia 21 grudnia 2022 r. w *sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Dąbrowie*, powierzył Pani Arletcie Słabej, pełnienie obowiązków kierownika Centrum

Opiekuńczo - Mieszkalnego w Dąbrowie na okres od dnia 1 stycznia 2023 do dnia 31 grudnia 2023 r. (akta kontroli str. 301)

Na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 29 grudnia 2022 r. pomiędzy Panią Renatą Kobierą – Starostą Brzezińskim wykonującym czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec kierowników samorządowych jednostek organizacyjnych powiatu a Domem Pomocy Społecznej reprezentowanym przez Panią Aldonę Świderek – Dyrektora, z dniem 1 stycznia 2023 r. dokonano przeniesienia pracownika samorządowego – Pani Arletty Słabej do pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Dąbrowie w związku z powierzeniem jej pełnienia obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego na okres od dnia 1 stycznia 2023 do dnia 31 grudnia 2023 r. (akta kontroli str. 304)

Zarząd Powiatu w Brzezinach, na podstawie pełnomocnictwa z dnia 2 stycznia 2023 r. znak: OK0027.1.2023 upoważnił Panią Arlettę Słabą, pełniącą obowiązki Kierownika Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Dąbrowie, do wykonywania wszystkich czynności w zakresie obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo - Mieszkalnego w Dąbrowie w imieniu tej jednostki w zakresie jej działania. (akta kontroli str. 204)

Na podstawie Uchwały Nr 137 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 19 grudnia 2023 r. ogłoszono nabór na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie (akta kontroli str.1067-1073).

Następnie Uchwałą Zarządu Powiatu w Brzezinach Nr 141/23 z dnia 29 grudnia 2023 r. *w sprawie przedłużenia powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie*, Zarząd Powiatu przedłużył Pani Arlecie Słabej, za jej zgodą pełnienie obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 stycznia 2024 r. (akta kontroli str. 291)

W drodze przeprowadzonego naboru na stanowisko Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego wyłoniono Panią Arlettę Słabą. Następnie Uchwałą Zarządu Powiatu w Brzezinach Nr 8/2024 z dnia 31 stycznia 2024 w sprawie zatrudnienia Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie, Zarząd Powiatu zatrudnił Panią Arlettę Słabą na stanowisku Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie na czas nieokreślony od dnia 1 lutego 2024 r. (akta kontroli str. 290)

W okresie objętym kontrolą Kierownik Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie nie wyznaczał pracownika COM do sprawowania nadzoru nad pracą Centrum pod nieobecność Kierownika w zakresie posiadanych upoważnień i pełnomocnictw (§ 11 ust. 5 Regulaminu Organizacyjnego). (akta kontroli str.18-32, 717-719)

Z uwagi na rezygnację przez Panią Arlettę Słabą z zatrudnienia, Zarząd Powiatu w Brzezinach Uchwałą nr 82/24 z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego w Dąbrowie, powierzył na okres od 15 lipca 2024 do 22 lipca 2024 pełnienie obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego Pani Anecie Pawlak, a następnie Uchwałą nr 84/24 z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie na okres od dnia 23 lipca do 31 grudnia 2024, Pani Bożenie Skonecznej. (akta kontroli str. 1065-1066)

W trakcie czynności kontrolnych wyjaśnień i informacji udzielali w szczególności:

- Pani Anna Balcerak – Starszy Inspektor w Wydziale Organizacji i Kadr Starostwa Powiatowego w Brzezinach, na podstawie pisemnego upoważnienia Starosty Brzezińskiego z dnia 15 maja 2024 r. znak OK.0770.29.2024 (akta kontroli str. 9)
- Pani Arletta Słaba – Kierownik Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Dąbrowie
- Pan Witold Wiśniewski – osoba zatrudniona na stanowisku pomoc administracyjna w Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Dąbrowie.
- Dodatkowych wyjaśnień, po zakończeniu czynności kontrolnych na terenie jednostki, udzielała Pani Bożena Skoneczna – p.o. kierownika Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Dąbrowie.

I. USTALENIA KONTROLI

Funkcjonowanie Centrum

Zgodnie z założeniami Programu centra opiekuńczo-mieszkalne stanowią uzupełnienie systemu wsparcia dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 ze zm.) poprzez zapewnienie usług zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego. Obok różnorodnego wsparcia, w szczególności w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, zapobiegania wtórnym powikłaniom, stymulowania

i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych, osoby przebywające w centrum opiekuńczo-mieszkalnym powinny mieć zapewnioną możliwość niezależnego/samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę swoich potrzeb.

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Dąbrowie jest jednostką budżetową Powiatu Brzezińskiego, działającą na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych. Placówka powstała dzięki wsparciu finansowemu jednostki samorządu terytorialnego środkami z Programu „Centra Opiekuńczo - Mieszkalne” ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2019 r.

Centrum utworzone zostało na mocy Uchwały nr LVII/273/22 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 27 września 2022 r. *w sprawie utworzenia Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie oraz nadania mu statutu*, zmienionej uchwałą nr LXI/286/22 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 29 listopada 2022 r. *zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Dąbrowie oraz nadania mu statutu*. (akta kontroli str. 10 – 15)

Strukturę organizacyjną, zasady funkcjonowania oraz zakres zadań realizowanych przez jednostkę określa Regulamin organizacyjny Centrum-Opiekuńczo Mieszkalnego w Dąbrowie stanowiący załącznik do Uchwały Nr 9 /23 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Dąbrowie. (akta kontroli str. 18-32 i 743-757)

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Dąbrowie przeznaczone jest dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 ze zm.), którym świadczone są usługi zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego. Centrum dysponuje 20 miejscami pobytowymi, w tym 10 miejscami pobytu dziennego oraz 10 miejscami pobytu całodobowego. (akta kontroli str. 10 - 15)

W dniu 28 lutego 2023 r. Rada Powiatu w Brzezinach podjęła uchwałę nr LXVI/316/23 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Dąbrowie, uwzględniając przyznany zakres usług zgodnie z art. 97 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, spełniając tym samym obowiązek wynikający z zapisów Programu w dziale V. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu ust. 6. (akta kontroli str. 16-17)

Na podstawie regulacji wskazanej w Części VI 3 ust. 5 Programu Centra opiekuńczo-mieszkalne, za bieżące funkcjonowanie centrum i świadczenie przez nie usług oraz utrzymanie liczby miejsc określonych umową odpowiada jednostka samorządu terytorialnego, która utworzyła Centrum. Zgodnie ze wskazaniem w Regulaminie Organizacyjnym Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Dąbrowie (Rozdział I §4 ust. 6), nadzór nad Centrum sprawuje Zarząd Powiatu Brzezińskiego.

Zgodnie z oświadczeniem Kierownika Centrum w okresie objętym kontrolą jednostka nie była kontrolowana przez podmioty zewnętrzne.

Regulamin Organizacyjny Centrum

Zgodnie z wymogami Programu zawartymi w Dziale VI.2., Centrum musi dysponować własnym Regulaminem Organizacyjnym, określającym m.in. relacje pomiędzy Uczestnikami Programu a kadrą, zasady korzystania z zasobów technicznych Centrum i zasady współdziałania Centrum z opiekunami prawnymi uczestników Programu.

Uchwałą nr 9/23 z dnia 2 lutego 2023 r. Zarząd Powiatu w Brzezinach przyjął Regulamin Organizacyjny Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Dąbrowie, wypełniając tym samym wymogi Programu w zakresie dysponowania własnym regulaminem organizacyjnym. (akta kontroli str. 743-757)

Regulamin Organizacyjny Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Dąbrowie określa jego strukturę organizacyjną, zakres funkcjonowania oraz zakres wykonywanych zadań.

Analiza przedmiotowego dokumentu wykazała, iż niektóre ujęte w nim regulacje są niespójne z założeniami Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, zawierają błędy merytoryczne i omyłki pisarskie. Wskazany w Regulaminie—Organizacyjnym (§ 5 ust.3) cel główny działania Centrum, jest niezgodny z celem głównym Programu i celami szczegółowymi wyznaczonymi w ramach celu głównego. Ujęty we wskazanej regulacji zapis „...świadczenie usług osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność ...”, wskazuje szerszy krąg osób uprawnionych do korzystania z usług Centrum, co pozostaje w sprzeczności z katalogiem osób, do których skierowany jest Program oraz z zapisem § 5 ust. 1 przedmiotowego Regulaminu Organizacyjnego. W § 19 ust.6 pkt 2 dokumentu, wskazano na możliwość usprawiedliwienia nieobecności mieszkańca, wniesioną „ustnie lub pisemnie – w uzasadnionych przypadkach przez rodzica lub opiekuna prawnego”. Należy zauważyć, że osobami uprawnionymi do korzystania z usług centrum są wyłącznie dorosłe osoby

niepełnosprawne. Regulacja wskazująca na możliwość usprawiedliwienia nieobecności przez rodzica, nie znajduje uzasadnienia.

W Regulaminie Organizacyjnym natomiast nie określono zasad współdziałania Centrum z opiekunami prawnymi uczestników Programu, co narusza zapisy Programu i stanowi uchybienie.

Wątpliwości budzi zapis § 23 ust.1 ujęty w regulaminie organizacyjnym wskazujący na możliwość przyjmowania przez Centrum darowizn od osób fizycznych, osób prawnych, instytucji oraz organizacji charytatywnych krajowych i zagranicznych. Zapis jest lakoniczny i nie wskazuje formy, sposobu przyjęcia (księgowania, ewidencjonowania) darowizny przez jednostkę oraz celu na jaki będzie przekazana. Należy zauważyć, iż Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne, jako jednostka budżetowa nie posiada osobowości prawnej, zatem nie może prowadzić rachunku dochodowego.

Regulamin Wewnętrzny Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie

Zarządzeniem 2/2023 Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wewnętrznego dla Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie, został na terenie Centrum wprowadzony Regulamin Wewnętrzny. Dokument określa m.in. ogólne zasady funkcjonowania Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego oraz prawa i obowiązki mieszkańców. W kontrolowanym okresie Uczestnicy i Mieszkańcy Centrum, fakt zapoznania się z regulaminem, potwierdzali podpisując Oświadczenie, czym zobowiązywali się do przestrzegania regulaminu. Formularz oświadczenia stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu Wewnętrznego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie. (akta kontroli str.808,1010 – 1034).

W oparciu o przeprowadzoną analizę ww. dokumentu stwierdzono, że niektóre zapisy stanowią nadmierną ingerencję w prawa mieszkańców i mogą naruszać wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Centrum. W szczególności dotyczy to zapisów:

§ 5 ust. 2; w brzmieniu „podporządkowania się wszelkim poleceniom Kierownika Centrum jak i zatrudnionych pracowników.....”

§ 9 w brzmieniu: „Pracownicy Centrum w sytuacjach uzasadnionych mają prawo: pkt 1) „wnosić o przeprowadzenie badań na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych u mieszkańca”, pkt 2) „dokonać pod nieobecność mieszkańca kontroli zajmowanego pokoju, w sytuacjach tego wymagających (z kontroli sporządzany jest protokół)”, pkt 3) „zabronić wstępu na teren Centrum osobom nierespektującym postanowień

§ 6”, pkt 4) „zlikwidować rzeczy osobiste i przedmioty pozostawione przez mieszkańca opuszczającego Centrum w ciągu 2 tygodni od dnia opuszczenia przez niego placówki”.

§ 11 ust. 1; w brzmieniu: „mieszkaniec opuszczający Centrum ma obowiązek posprzątać zajmowany pokój oraz części wspólnie użytkowane (korytarz, kuchnię itp.)”

§ 12 ust. 2,3; w brzmieniu: pkt 2) „Kierownik Centrum ma prawo do usunięcia mieszkańca przed terminem wskazanym w decyzji wyłącznie po otrzymaniu trzech pisemnych upomnień.”, pkt 3) „Kierownik Centrum ma prawo do usunięcia w trybie natychmiastowym mieszkańca bez otrzymania wcześniej trzech pisemnych upomnień w razie gdy jego zachowanie jest sprzeczne z regulaminem i wyjątkowo rażące oraz może wpłynąć na wzajemne relacje pomiędzy innymi mieszkańcami lub pracownikami Centrum na skutek zaistniałego zdarzenia”. Wskazane zapisy stanowią regulację niezgodną z przepisami prawa, zapisami Regulaminu Organizacyjnego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie i Programem. Przyznanie, ograniczenie, czy zaprzestanie świadczenia usług w Centrum następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej przez podmiot uprawniony t.j. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach. Kierownik Centrum nie ma uprawnień w zakresie ograniczenia lub pozbawienia dostępu do usług Centrum. Również zapisy w § 17 ust.7 Regulaminu Organizacyjnego w sposób enumeratywny wskazują przesłanki, które uprawniają Kierownika Centrum do zwrócenia się z wnioskiem do PCPR w Brzezinach o uchylenie decyzji administracyjnej kierującej do Centrum.

Zapis regulaminu wewnętrznego w § 4 ust. 8 w brzmieniu „Mieszkańcy Centrum mają prawo do przebywania na terenie Centrum przez okres wskazany w decyzji do godziny 19.00 ostatniego dnia pobytu.” jest niespójny z zapisami § 21 pkt 8 Regulaminu Organizacyjnego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie w brzmieniu „Mieszkańcy Centrum mają prawo do przebywania na terenie Centrum przez okres wskazany w decyzji do godziny 20.00 ostatniego dnia pobytu”.

Niespójności, błędy merytoryczne i pisarskie w ww. dokumentach, mogą wpływać na jakość i sposób realizacji zadań przez personel oraz stosowanie wskazanych regulacji przez mieszkańców.

Baza lokalowa oraz organizacja Centrum

Centrum mieści się w nowo wybudowanym budynku parterowym. Powierzchnia użytkowa budynku to 429,57 m². Zgodnie z treścią Programu otoczenie Centrum oraz jego baza

lokalowa powinny być pozbawione barier architektonicznych. Otoczenie budynku, wejście do budynku, ciągi komunikacyjne wewnątrz, pomieszczenia wspólne, oraz pomieszczenia mieszkalne wewnątrz pozbawione są barier architektonicznych. Jednakże Zespół kontrolujący zwrócił uwagę na wysokie ościeżnice okien balkonowych w pokojach uczestników całodobowych oraz w pokoju terapii zajęciowej, które mogą stanowić przeszkodę dla osoby niepełnosprawnej w swobodnym wyjściu lub wyjeździe wózkem inwalidzkim na tarasy zewnętrzne.

Pomieszczenia Centrum obejmują część dzienną i część mieszkalną. W skład części dziennej wchodzi: salon, gabinet kierownika, WC personelu, pomieszczenie porządkowe i brudownik, pomieszczenie techniczne, zmywalnia, wiatrołap, rozdzielnia, pomieszczenie socjalne, szatnia, łazienka dla osób niepełnosprawnych oraz pokój terapii zajęciowej wyposażony w szafki i sprzęt kuchenny dużego i małego AGD. Część mieszkalna przeznaczona dla osób zamieszkujących w ramach pobytu całodobowego składa się z 4 pokoi jednoosobowych i 3 pokoi dwuosobowych o powierzchni powyżej 30 m² każdy. W każdym pokoju przeznaczonym do zamieszkania w pobycie całodobowym wydzielona jest łazienka przystosowana dla osób niepełnosprawnych wyposażona w toaletę, umywalkę oraz prysznic. Zgodnie z treścią Programu Cz. VI.1. „Wszystkie pomieszczenia bazy lokalowej Centrum powinny być wyposażone w system monitorująco-alarmowy oraz przyzywowy. W kontrolowanej jednostce system monitorująco-alarmowy, zainstalowano na zewnątrz oraz wewnątrz budynku (przy wejściu oraz w głównym holu). System przyzywowy natomiast zamontowano wyłącznie w łazienkach stanowiących integralną część pomieszczeń przeznaczonych do indywidualnego użytkowania przez mieszkańców pozostających w pobycie całodobowym. Zespół kontrolujący uznał, że jest to nieprawidłowość mogąca wpływać na bezpieczeństwo uczestników i mieszkańców Centrum.

Ogłędziny obiektu wykazały, że wszystkie pomieszczenia Centrum wyposażone są w sprzęty niezbędne do funkcjonowania jednostki. Jednak dostęp do części z tych urządzeń, a co z tym związane możliwość osobistego korzystania przez niepełnosprawnych uczestników i mieszkańców COM jest ograniczona. Kontrolerzy zwrócili uwagę w szczególności na brak swobodnego dostępu do pralki, znajdującej się w pomieszczeniu uniemożliwiającym swobodne poruszanie się osobie niepełnosprawnej, w tym wjazd wózkem inwalidzkim, ze względu na małą kubaturę pomieszczenia. Dodatkowo pomieszczenie to wykorzystywane jest przez personel COM do przechowywania pampersów. Ponadto w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych, w całym obiekcie dostępny był tylko jeden czajnik elektryczny.

Sprzęty dużego i małego AGD stanowiące wyposażenie aneksu kuchennego oraz inna galanteria kuchenna stanowiły znaczną część wyposażenia pokoju terapii zajęciowej. W łodówce nie przechowywano żadnej żywności, w tym stanowiącej indywidualną własność mieszkańców. Kierownik jednostki wyjaśnił, że uczestnicy i mieszkańcy COM korzystają ze sprzętów AGD w trakcie prowadzonych zajęć terapii.

Kadra Centrum

Zgodnie z Programem (część VI.2. Kadra Centrum) Kadre tworzy zespół niezbędny do realizacji jego zadań. W kontrolowanym okresie kadrę Centrum stanowiło 13 osób: p.o. kierownika Centrum, 7 opiekunów zatrudnionych w wymiarze 0,5 etatu, 2 opiekunów zatrudnionych w wymiarze 1 etatu, terapeuta zajęciowy zatrudniony na 0,5 etatu, asystent osoby niepełnosprawnej zatrudniony na cały etat oraz osoba zatrudniona na stanowisku pomoc administracyjna w wymiarze 0,5 etatu. Centrum było także organizatorem dwóch staży dla osób kierowanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Brzezinach, przy czym tylko jedna osoba została uwzględniona w zestawieniu pracowników zatrudnionych w Centrum (akta kontroli str. 199-220) i wykazana na listach obecności. (akta kontroli str.886-985)

Zgodnie z wymogami Programu, kierownikiem centrum opiekuńczo-mieszkalnego może być osoba, która spełnia warunki określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, t.j. posiada co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą obowiązki kierownika Centrum pełniła Pani Arletta Słaba. Z dokumentacji osobowej Pani Arletty Słabej, udostępnionej przez Starostwo Powiatowe w Brzezinach wynika, że w okresie podlegającym kontroli, Pani Arletta Słaba posiadała wymagane przepisami kwalifikacje.

Na podstawie informacji ujętej w Programie kadrę Centrum stanowią: specjaliści, w tym opiekunowie nocni oraz inne osoby posiadające niezbędne kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi w zakresie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych albo w placówkach opiekuńczo wychowawczych lub placówkach oświatowych), asystenci osób niepełnosprawnych i pielęgniarka, w przypadku utworzenia w Centrum punktu pielęgniarskiego/ gabinetu zabiegowego.

Ponieważ w Centrum nie został utworzony punkt pielęgniarski/gabinet zabiegowy, w składzie kadry pracowników nie zatrudniono pielęgniarki, co jest zgodne z zapisami Programu (cz. VI.2. pkt 4)

Ustalenia w zakresie kwalifikacji posiadanych przez pracowników dokonano w odniesieniu do przepisów: rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 maja 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1102), zgodnie z którym osoba zatrudniona na stanowisku opiekuna powinna posiadać wykształcenie średnie (rozumie się przez to wykształcenie średnie lub średnie branżowe, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), o odpowiednim profilu umożliwiającym wykonywanie zadań na stanowisku, a w odniesieniu do stanowisk urzędniczych stosownie do opisu stanowiska) oraz 1 rok stażu pracy. Osoba zatrudniona jako terapeuta zajęciowy powinna posiadać wykształcenie wyższe (rozumie się przez to ukończenie studiów potwierdzone dyplomem, o którym mowa w art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 i 1088), w zakresie umożliwiającym wykonywanie zadań na stanowisku, a w odniesieniu do stanowisk urzędniczych i kierowniczych stanowisk urzędniczych stosownie do opisu stanowiska) lub ukończyć policealną szkołę odpowiedniej specjalności i uzyskać tytuł zawodowy lub dyplom w zawodzie. Asystent osoby niepełnosprawnej powinien posiadać dyplom w zawodzie lub świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie lub certyfikat kwalifikacji zawodowej. Osoba wykonująca obowiązki pomocy administracyjnej powinna posiadać minimum wykształcenie zasadnicze.

W celu ustalenia, czy w okresie podlegającym kontroli zatrudnieni w Centrum pracownicy posiadali niezbędne kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi, zweryfikowano dokumentację kadrową pracowników w zakresie udostępnionym przez kierownika Centrum. Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji, kontrolujące ustaliły, że spośród 9 osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna, 7 osób posiadało wymagane wykształcenie i staż pracy. W teczce jednej z osób brak dokumentów potwierdzających wymagane wykształcenie, natomiast akta zawierają dokument potwierdzający zdobyte doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi. W przypadku kolejnej osoby zatrudnionej na stanowisku opiekuna, akta osobowe zawierają dokument potwierdzający wykształcenie średnie, brak natomiast udokumentowania doświadczenia w pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Osoba zatrudniona na stanowisku terapeuty zajęciowego posiadała wymagane kwalifikacje do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku.

Osoba zatrudniona na stanowisku asystent osoby niepełnosprawnej posiadała kwalifikacje zawodowe potwierdzone certyfikatem kwalifikacji zawodowej.

Osoba zatrudniona na stanowisku pomoc administracyjna spełniała wymagania kwalifikacyjne. (akta kontroli str. 205- 716 : 987-1009)

Dokonana analiza dokumentów kadrowych i list obecności wykazała, że 9 z 13 zatrudnionych w Centrum pracowników w okresie podlegającym kontroli, było dodatkowo zatrudnionych w Domu Pomocy Społecznej w Dąbrowie, w tym Kierownik kontrolowanej jednostki. Przy czym 8 osób zatrudnionych na ½ etatu w Centrum, pozostawało zatrudnionych na cały etat w DPS. Jedna osoba zatrudniona w Centrum na pełen etat, w DPS była zatrudniona na ½ etatu. Obciążenie blisko 70 % kadry pracą 12 godz. na dobę może w sposób bezpośredni wpływać na jakość wykonywanej pracy, a co z tym związane na bezpieczeństwo mieszkańców.

Zgodnie z Programem Centra opiekuńczo-mieszkalne, ogłoszonym w 2019 r oraz zmianami do programu w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2023 r. do decyzji kierownika jednostki pozostawiono kwestię określenia liczby zatrudnionego personelu specjalistycznego, gwarantującego całodobowe bezpieczeństwo i pomoc mieszkańcom Centrum przez 7 dni w tygodniu, adekwatnie do stanu zdrowia i potrzeb osób niepełnosprawnych przebywających w Centrum.

Kierownik jednostki, według ustnego oświadczenia, nie prowadził grafików dyżurów pracowników. W celu ustalenia, czy uczestnicy i mieszkańcy mieli zapewnioną opiekę w Centrum, kierownik kontrolowanej jednostki udostępnił listy obecności pracowników zatrudnionych w Centrum. Przekazane kontrolerom listy obecności pracowników nie zawierały list obecności kierownika jednostki. Na podstawie analizy ww. dokumentów ustalono, że w przeważającym zakresie, w okresie wieczornym i nocnym tj. od godz.19.00 do godz. 7.00 następnego dnia oraz w większości dni weekendowych przez cały dzień, w jednostce na dyżurach pozostawał tylko jeden pracownik. Na podstawie analizy list obecności pracowników ustalono, iż w miesiącu lipcu 2023 r. w dniach: 17, 18, 19, 20, 22, 25, 27, 28 w godzinach wieczornych i nocnych (od 19:00 do 7:00) żaden z pracowników nie potwierdził obecności w Centrum, w dniach 21 i 30 lipca żaden pracownik nie pełnił dyżuru w godzinach od 07:00 do 19:00, w dniu 27 lipca brak pracowników na dyżurze od 7:00 do 11:00. Natomiast od 23 lipca od godz. 19:00 do 25 lipca do 7:00 wg. list obecności nie było

w Centrum żadnego pracownika. W pozostałym okresie na dyżurze był tylko jeden pracownik. Przy czym należy podkreślić, że z usług Centrum od 17 lipca 2023 r. korzystało 7 osób pozostających w pobycie całodobowym.

W kolejnych miesiącach: sierpniu, wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu 2023 r. w zdecydowanej większości dni, w godzinach od 19:00 do 7:00 a w weekendy przez cały dzień i noc (24 godz.) w jednostce pozostawał wyłącznie jeden pracownik. Natomiast w dniach: 16, 20 października 2023 r. w godz. od 7:00 do 15:00 i w dniach 23 i 28 października 2023 r. w godz. od 19:00 do 07:00, w dniu 10 listopada 2023 r. od godz. 15:00 do 7:00, w dniach 15,19,29, 30 listopada 2023 r. w godzinach do 19:00 do 07:00, w dniu 18 listopada 2023 r. od 7:00 do 19:00 i 24 listopada 2023 r. w godzinach 7:00 do 15:00 i od 19:00 do 7:00, w miesiącu grudniu 2023 r. w dniu 15 i 26 grudnia od godz. 19:00 do 7:00, w dniach 2, 15, 19,22, 24, 27, 28 grudnia 2023 r. w godzinach do 07:00 do 19:00 nie dyżurował żaden pracownik a w dniu 18 grudnia 2023 r. z list obecności wynika, że w Centrum nie dyżurował żaden pracownik.

Zespół kontrolujący uznał, iż przyjęty przez kierownika Centrum sposób organizowania pracy pracowników przez kierownika Centrum był niewłaściwy. Jednostka nie dysponuje dokumentami (np. Grafiki dyżurów) na podstawie których można precyzyjnie ustalić czy w kontrolowanym okresie Uczestnicy i mieszkańcy mieli zapewnioną opiekę i wsparcie.

Wszystkie akta osobowe pracowników zawierały zakresy obowiązków, przypisane do poszczególnych stanowisk. W przypadku kierownika Centrum, terapeuty zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej i opiekunek załączone do akt osobowych zakresy obowiązków, zawierały w szczególności, zakresy zadań wskazane dla poszczególnych stanowisk w Regulaminie organizacyjnym. W przypadku stanowiska pomocy administracyjnej, ujęte w Regulaminie organizacyjnym wskazane do realizacji zadania, tylko w części zostały uwzględnione w zakresie obowiązków przypisanych do przedmiotowego stanowiska pracy. Jednocześnie należy zauważyć, iż brak realizacji części zadań wskazanych w Regulaminie organizacyjnym przypisanych do zadań pracowników administracyjnych, w szczególności: prowadzenie dziennika podawczego, kompletowanie i prowadzenie akt osobowych pracowników, prowadzenie rozliczenia i ewidencji czasu pracy pracowników, prowadzenie książki skarg i wniosków, zabezpieczenie transportu, (akta kontroli str.743-756; 696-716) miało w ocenie kontrolerów wpływ na jakość i dostępność kontrolowanych dokumentów.

Zasady korzystania z usług w Centrum

Z dokumentacji przedstawionej przez kierownika Centrum w trakcie wykonywania czynności kontrolnych w Centrum, ustnych wyjaśnień Kierownika oraz pisemnych wyjaśnień z dnia 5 września 2024 r. stanowiących uzupełnienie dokumentacji kontroli wynika, że Centrum rozpoczęło świadczenie usług dla Uczestników Programu w dniu 17 lipca 2023 r.

Jak wynika z pisemnych wyjaśnień kierownika w okresie objętym kontrolą w Centrum nie prowadzono ewidencji mieszkańców, nie była prowadzona lista osób oczekujących na przyjęcie do Centrum, nie prowadzono księgi skarg i wniosków. W jednostce, prowadzony był rejestr odwiedzin. (akta kontroli str.717-719,1063)

Osoby do Centrum kierowane były na podstawie decyzji o przyznaniu usługi zamieszkiwania w Centrum (zgodnie z cz. V i VI.3 pkt.1 Programu) wydanej z upoważnienia Starosty Brzezińskiego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach w oparciu o art. 51 w związku z art. 106 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Weryfikacja akt mieszkańców i uczestników COM, wykazała iż we wszystkich przypadkach decyzje kierujące do Centrum zawierały w szczególności informację o zakresie, rodzaju usług oraz czasie trwania pobytu w Centrum, co jest zgodne z przesłankami ujętymi w Programie. We wszystkich przypadkach decyzje były wydane na okres krótszy niż 12 miesięcy.

Analiza dokumentów w teczkach osobowych mieszkańców wykazała, że co do zasady okres na jaki osoba kierowana jest do COM nie pokrywa się z datą faktycznego przyjęcia do Centrum, które miał miejsce kilka dni później.

Zgodnie z informacją Kierownika jednostki w kontrolowanym okresie Kierownik Centrum nie zwracał się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie o zaprzestanie świadczenia usług na rzecz Uczestnika (części VI.3 pkt. 4 Programu), jak również nie zwracała się do PCPR z wnioskiem o uchylenie decyzji administracyjnej, kierującej do Centrum z powodu długotrwałych, nieusprawiedliwionych i nieuzasadnionych nieobecności uczestnika/mieszkańca lub zmiany stanu zdrowia mieszkańca, która miałaby wpływ na zasadność świadczonych usług (Regulamin organizacyjny §17 ust.1 i 7). (akta kontroli str. 743-756) W okresie objętym kontrolą nie wydawano decyzji uchylającej pobyt w Centrum.(akta kontroli str.717-719)

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych na miejscu w jednostce dokonano analizy akt osobowych Uczestników, korzystających z usług Centrum w okresie podlegającym kontroli.

Akta każdego z mieszkańców pobytu całodobowego zawierały wniosek o przyjęcie do Centrum, rodzinny wywiad środowiskowy, decyzje kierujące do COM, zawiadomienie o przyjęciu do COM, potwierdzenie zapoznania z regulaminem COM, oraz kwestionariusz samodzielności i zależności od innych osób w zakresie czynności samoobsługowych. W 10 z 11 akt osobowych, dołączone były kopie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Dokumentacja dwóch osób zawierała adnotację o zakończeniu pobytu .

Uczestnicy i mieszkańcy Centrum

W centrum zamieszkują w pobycie dziennym lub całodobowym osoby dorosłe ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Zgodnie z § 19 Regulaminu Organizacyjnego Centrum Opiekuńczo-mieszkalnego w Dąbrowie, Centrum prowadzi dokumentację zbiorczą oraz dokumentację indywidualną każdego mieszkańca.

Z wyjaśnień p.o. Kierownika jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą nie była prowadzona ewidencja mieszkańców. (akta kontroli str. 717-719). Ustalenia ilości mieszkańców w okresie objętym kontrolą dokonano na podstawie zestawienia sporządzonego przez Kierownika Centrum (akta kontroli str. 194 i 195 i wyjaśnienia z 5.09.2024 (akta kontroli str. 717-720) oraz na podstawie analizy dokumentacji indywidualnej mieszkańców - *Listy obecności uczestników pobytu dziennego*. Formularz wykorzystywany do ewidencjonowania obecności uczestników nie zawiera obszaru (np. dodatkowej kolumny) dedykowanego na umieszczenie informacji o przyczynie nieobecności uczestnika. (akta kontroli 109-127 i 721—738)

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym dokumentacja indywidualna powinna zawierać w szczególności: kopię decyzji kierującej do Centrum, kopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, indywidualny plan korzystania z usług Centrum oraz inne dokumenty mające zastosowanie przy jego opracowaniu, inne informacje związane ze stanem zdrowia mieszkańca w zakresie niezbędnym z punktu widzenia organizacji i funkcjonowania Centrum, orzeczenie, postanowienia, wyroki sądowe w sprawie mieszkańca, decyzja uchylająca pobyt w Centrum (akta kontroli str. 27-28 i 743-757)

W trakcie czynności kontrolnych prowadzonych na terenie jednostki przeanalizowano akta pięciu osób korzystających z pobytu dziennego. Dokumentacja szóstej osoby, zawierająca

jedynie podpisaną listę obecności pobytu w Centrum, została przekazana kierującym przez p.o. Kierownika COM w ramach składania dodatkowych wyjaśnień do kontroli. We wskazanym przypadku kontrolującym nie udostępniono, żadnych dokumentów, które stanowiłyby indywidualną dokumentację ww.

Akta osobowe Uczestników pobytu dziennego, poddane weryfikacji podczas prowadzonych czynności kontrolnych w jednostce, zawierały kopie wniosków o przyjęcie do Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie, złożonych w PCPR w Brzezinach, kopie orzeczeń o niepełnosprawności osób wnioskujących, decyzje w sprawie skierowania do Centrum oraz zawiadomienia o przyjęciu do Centrum. Akta Uczestników zawierały Regulamin Wewnętrzny Centrum z załączonym oświadczeniem o zapoznaniu się Uczestnika z Regulaminem potwierdzone podpisem i datą. W dokumentacji jednej osoby, oprócz ww. dokumentów, dołączona była kopia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz kwestionariusz samodzielności i zależności od innych osób w zakresie czynności samoobsługowych uczestnika COM w Dąbrowie. W aktach osoby, która zmarła w trakcie okresu, w którym korzystała z usług Centrum, widniała adnotacja o zakończeniu pobytu ze wskazaniem przyczyny. Brak dokumentu regulującego tą kwestię, wydane przez PCPR.

Dokumentacja Uczestników i Mieszkańców udostępniona do wglądu kontrolującym we wszystkich przypadkach nie zawierała indywidualnych planów korzystania z usług Centrum, co jest niezgodne z Programem oraz Regulaminem Organizacyjnym. Dokumentacja ta poza informacją o stopniu niepełnosprawności nie zawierała informacji związanych ze stanem zdrowia w zakresie niezbędnym z punktu widzenia organizacji i funkcjonowania Centrum. Akta nie zawierały informacji, zaleceń lekarza w zakresie stosowania diety, czy możliwości uczestniczenia w zajęciach np. rehabilitacji, wycieczkach itp. (akta kontroli 74-114)

Uczestnicy pobytu dziennego

W kontrolowanym okresie z usług Centrum w formie pobytu dziennego skorzystało łącznie 6 osób – 5 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 1 osoba posiadająca orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Na podstawie zestawień osób w pobycie dziennym sporządzonych przez Kierownika Centrum i p.o. Kierownika Centrum oraz „List obecności uczestników w pobycie dziennym” udostępnionych przez Kierownika Centrum w trakcie realizowania czynności kontrolnych na

terenie Centrum oraz wyjaśnień udzielonych przez p.o. Kierownika (przekazanych 5.09.2024r.) ustalono, iż z usług Centrum, w okresie objętym kontrolą:

w miesiącu lipcu 2023 korzystała 1 osoba;

w miesiącu sierpniu 2023 korzystali 2 osoby;

w miesiącu wrześniu 2023 korzystali 3 osoby;

w miesiącu październiku 2023 korzystali 4 osoby;

w miesiącu listopadzie 2023 korzystali 4 osoby;

miesiącu grudniu 2023 korzystali 4 osoby.

Na podstawie weryfikacji „List obecności osób w pobycie dziennym” stwierdzono, że każdy z Uczestników na liście obecności potwierdzał osobistym podpisem fakt pobytu w Centrum we wskazanych godzinach. Wszyscy Uczestnicy potwierdzili pobyt w jednostce w każdy dzień w godzinach od 8:00 do 16:00. Łączna liczba godzin, z których skorzystały osoby w pobycie dziennym w kontrolowanym okresie wyniosła 3 872 godziny i jest zgodna z Korektą sprawozdania końcowego powiatu Brzezińskiego z Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” w ramach Funduszu Solidarnościowego Moduł II - funkcjonowanie.

Uczestnicy	Decyzja	Okres pobytu od-do	Liczba dni pobytu dziennego	Liczba godzin pobytu dziennego
Uczestnik 1	z dnia 20.07.2023 znak: RIS.6140.COM.10.AP.2023 wydana na okres 21.07.2023 - 20.02.2024	24.07. – 31.12.2023	161	1288
Uczestnik 2	Brak dokumentacji	01.08. – 31.08.2023	31	248
Uczestnik 3	z dnia 05.09.2023 znak: RIS.6140.COM.15.AP.2023 wydana na okres 8.09.2023 - 7.03.2024	07.09. – 31.12.2023	116	928
Uczestnik 4	z dnia 5.09.2023 znak: RIS.6140.COM.14.Ap.2023 wydana na okres 8.09.2023 - 7.03.2024	07.09. – 31.12.2023	116	928
Uczestnik 5	z dnia 13.10.2023 znak: RIS.6140.COM.16.AP.2023 wydana na okres 13.10.2023 - 12.04.2024	16.10. – 19.11.2023	35	280
Uczestnik 6	z dnia 28.11.2023 znak: RIS.6140.COM.18.AP.2023 wydana na okres 29.11.2023 - 29.05.2024	07.12. – 31.12.2023	25	200

Łącznie		-----	484	3872
---------	--	-------	-----	------

Zespół kontrolerów stwierdził niespójność pomiędzy zestawieniem uczestników COM w Dąbrowie w okresie od 17 lipca 2023 r. sporządzonym w dniu 16.05.2024 r. przez Kierownika Centrum Opiekuńczo- Mieszkalnego w Dąbrowie, a zestawieniem Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie Pobyt dzienny dołączonym do wyjaśnień p.o. Kierownika przekazanych pismem z dnia 5.09.2023 r.

W wykazie z dnia 16.05.2023 r. w przypadku Uczestnika 1 wykazano datę przyjęcia do COM w dniu 24.08.2023 r., co jest niezgodne z listami obecności. W wykazie nie uwzględniono Uczestnika 2. Kontrolerom nie okazano również dokumentacji indywidualnej tego uczestnika. Uczestnik 2 został ujęty w wykazie dołączonym do wyjaśnień p.o. Kierownika COM z dnia 5.09.2024 r. Dokument nie zawiera informacji o osobie sporządzającej. Zespół kontrolujący uwzględnił okres pobytu Uczestnika 2 w Centrum na podstawie załączonej listy obecności uczestnika pobytu dziennego, na której Uczestnik potwierdzał pobyty własnoręcznym podpisem.

Na podstawie analizy dokumentów kontrolerzy ustalili, iż w dwóch przypadkach u uczestnika 3 i u Uczestnika 4 przyjęcie do COM i świadczenie usług nastąpiło przed wydaniem decyzji w sprawie. W obu przypadkach przyjęcie i pobyt w Centrum nastąpiło o jeden dzień wcześniej niż wskazano w decyzji.

W dwóch przypadkach - Uczestnik 2 i uczestnik 5 - świadczenie usług w centrum ustało przed upłynięciem okresu wskazanego w decyzji z uwagi na zgon Uczestników. (akta kontroli 109-127)

Mieszkańcy w pobycie całodobowym

Z usług pobytu całodobowego w kontrolowanym okresie skorzystało łącznie 11 osób. Przy czym w okresie objętym kontrolą liczba Uczestników pobytu całodobowego nie przekroczyła 10 osób tj. maksymalnej dozwolonej liczby osób w pobycie całodobowym.

Na podstawie analizy dokumentacji osobowej mieszkańców ustalono, iż 1 osoba posiadała orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, 9 osób orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym. Na podstawie dokumentów udostępnionych kontrolerom przez Kierownika jednostki w jednym przypadku nie było możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności w związku z brakiem kopii orzeczenia. Informacja została umieszczona w kopii wywiadu środowiskowego.

Uczestnicy	Decyzja	Data przyjęcia do COM	Liczba dni pobytu dziennego	Uwagi
Mieszkaniec 1	Decyzja z 07.07.2023 znak: RIS.6140.COM.3.AR.2023 wydana na okres 11.07.2023 - 31.10.2023 Decyzja z 05.12.2023 znak: RIS.6140.COM.19.AR.2023 wydana na okres 01.11.2023 - 10.02.2024	17.07.2023	168	
Mieszkaniec 2	Decyzja z 07.07.2023 znak: RIS.6140.COM.2.AP.2023 wydana na okres 11.07.2023 - 10.02.2024	17.07.2023	168	
Mieszkaniec 3	Decyzja z 07.07.2023 znak: RIS.6140.COM.4.AP.2023 wydana na okres 11.07.2023 - 10.02.2024	17.07.2023	168	
Mieszkaniec 4	Decyzja z 07.07.2023 znak: RIS.6140.COM.1.AP.2023 wydana na okres 11.07.2023 - 10.02.2024	17.07.2023	168	
Mieszkaniec 5	Decyzja z 07.07.2023 znak: RIS.6140.COM.5.AP.2023 wydana na okres 11.07.2023 - 10.02.202	17.07.2023	163	Zgon 26.12.2023
Mieszkaniec 6	Decyzja z 07.07.2023 znak: RIS.6140.COM.6.AP.2023 wydana na okres 11.07.2023 - 10.02.2024	17.07.2023	168	
Mieszkaniec 7	Decyzja z 07.07.2023 znak: RIS.6140.COM.7.AP.2023 wydana na okres 11.07.2023 - 10.02.2024	17.07.2023	115	Zgon 8.11.2023
Mieszkaniec 8	Decyzja z 20.07.2023 znak: RIS.6140.COM.8.AP.2023 wydana na okres 21.07.2023 - 20.02.2024	24.07.2023	161	
Mieszkaniec 9	Decyzja z 20.07.2023 znak: RIS.6140.COM.11.AP.2023 wydana na okres 21.07.2023 - 20.02.2024	24.07.2023	161	
Mieszkaniec 10	Decyzja z 05.09.2023 znak: RIS.6140.COM.13.AR.2023 wydana na okres 08.09.2023 - 07.03.2024	07.09.2023	116	
Mieszkaniec11	Decyzja z 02.09.2023 znak: RIS.6140.COM.9.AP.2023	24.11.2023	38	

	wydana na okres 21.07.2023 - 20.02.2024			
Łącznie			1594	

Z przedstawionego przez Kierownika zestawienia wynika, że łączna liczba dób pobytu całodobowego wyniosła 1594, czyli o 3 więcej niż zostało wykazane w sprawozdaniu z realizacji Programu za 2023 r.

Zarówno w dokumentacji indywidualnej mieszkańców, jak i w zestawieniu sporządzonym przez Kierownika jednostki, u żadnego z Mieszkańców nie wykazano żadnych dni, w których wystąpiłaby nieobecność mieszkańca.

Niepokój kontrolerów budzi rotacja osób wynikająca ze zgonów Uczestników. Wskazana sytuacja może świadczyć o kierowaniu do Centrum osób w stanie zdrowia, nieadekwatnym do objęcia wsparciem w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym, dla których właściwszą formą pomocy byłoby objęcie innym rodzajem wsparcia adekwatnym do stanu zdrowia i indywidualnych potrzeb.

Usługi Centrum

W okresie objętym kontrolą infrastruktura i wyposażenie Centrum nie było wykorzystywane do świadczenia usług rehabilitacji leczniczej finansowanej ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia w oparciu o ustawę z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W Centrum, w kontrolowanym okresie nie była realizowana usługa opieki wytchnieniowej, na podstawie Programu „Opieka wytchnieniowa”.

Zgodnie z założeniami Programu, Centrum zapewnia usługi zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego i powinno w pozytywny sposób wpływać na procesy społecznienia i nawiązywania relacji interpersonalnych poprzez wspólny pobyt Uczestników. Tym samym Uczestnicy powinni mieć prawo decydowania o rodzaju pomocy, z której chcą skorzystać, sposobu jej udzielenia oraz mieć zagwarantowany odpowiedni do potrzeb rodzaj standardu usług. Zgodnie z treścią Programu usługi w Centrum powinny być różnorodne.

Przeprowadzona kontrola ujawniła, iż akta osobowe Mieszkańców i Uczestników nie zawierały indywidualnych planów korzystania z usług Centrum oraz uzgodnień zasad pobytu w Centrum. Z dodatkowych wyjaśnień złożonych po zakończeniu czynności kontrolnych na terenie jednostki wynika, że dokumentacja taka nie była prowadzona, co narusza założenia

Programu (części VI.4). Brak również dokumentacji potwierdzającej uzgodnienie pomiędzy kierownikiem i Uczestnikiem/Mieszkańcem innych spraw związanych z korzystaniem z usług Centrum, w tym zasad transportu do Centrum. Przyjęty przez Kierownika Centrum sposób postępowania wskazuje na brak indywidualnego podejścia do potrzeb osób objętych usługami przez COM, a co z tym związane spersonalizowania zakresu udzielanego wsparcia.

Z oświadczenia złożonego przez kierownika Centrum wynika, że w ramach pobytu dziennego placówka realizowała na rzecz Uczestników następujące usługi:

- wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, poprzez stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju, realizacji podstawowych potrzeb życiowych;
- usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne
- zajęcia o charakterze terapeutycznym prowadzone przez terapeutę zajęciowego
- centrum zaspokaja potrzeby religijne i kulturalne Uczestników

W ramach pobytu całodobowego placówka realizuje:

- wsparcie opiekuńcze w codziennych czynnościach, mające na celu zwiększenie samodzielności w codziennym funkcjonowaniu, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i osobistych
- usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne
- zajęcia o charakterze terapeutycznym prowadzone przez terapeutę zajęciowego
- centrum zaspokaja potrzeby religijne i kulturalne Uczestników, umożliwienie kontaktów z rodziną i znajomymi

W okresie objętym kontrolą Centrum realizowało działania terapeutyczne, teatralne, kulturalno-oświatowe, patriotyczno-obywatelskie, społeczno-integracyjne, turystyczno-rekreacyjne, działania z zakresu rozwoju intelektualnego, pomocy drugiemu człowiekowi oraz działania w sferze religijnej.

(akta kontroli str. 197,205 - 207)

W okresie objętym kontrolą **Centrum nie zapewniało** mieszkańcom pozostającym w pobycie całodobowym ręczników, środków higieny osobistej, kołdry, koca, poduszki oraz pościeli. Osoby pozostające w pobycie całodobowym musiały te rzeczy zapewnić we własnym zakresie.

Wyżywienie uczestników i mieszkańców COM

W okresie podlegającym kontroli, przygotowanie oraz dostarczanie posiłków do Centrum miało formę cateringu realizowanego na podstawie *Porozumienia w sprawie przygotowania oraz dostarczania posiłków dla Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie* zawartego pomiędzy Domem Pomocy Społecznej w Dąbrowie, 95-047 Jeżów, Dąbrowa 1, reprezentowanym przez Panią Aldonę Świderek – Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Dąbrowie, a Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Dąbrowie, 95-047 Jeżów, Dąbrowa 2, Reprezentowanym przez Panią Arletę Słabą p.o. Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie. Przedmiotowe porozumienie, zawarto w dniu 14 lipca 2023 r. na okres od 17 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Porozumienie obejmowało przygotowanie i dostarczenie do Centrum 4 posiłków dziennie w ściśle określonych porach. Integralną część dokumentu stanowią załączniki określające sposób ewidencjonowania ilości i rodzaju oraz kosztu dostarczonych do COM posiłków, w tym: Załącznik Nr 1 do Porozumienia z dnia 14 lipca 2023 r – *Dzienna ewidencja ilościowo-jakościowa dostarczonych posiłków z podziałem na poszczególne zestawy*, Załącznik Nr 2 do Porozumienia z dnia 14 lipca 2023 r. – *Miesięczna ewidencja ilościowa dostarczonych posiłków z podziałem na poszczególne zestawy* oraz Załącznik nr 3 do Porozumienia z dnia 14 lipca 2023 r. – *Zestawienie kosztów żywieniowych za miesiąc*. (akta kontroli str.68-73)

Z pisemnej informacji Kierownika COM z dnia 17.05.2024 r. przekazanej kontrolującym wynika, iż Uczestnikom pobytu całodobowego, Centrum zapewniało 4 posiłki dziennie (śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację) przez 7 dni w tygodniu. Uczestnicy korzystający z pobytu dziennego mieli zapewnione 2 posiłki dziennie (obiad i podwieczorek) przez 7 dni w tygodniu. Zgodnie z informacją wywieszoną, posiłki wydawane były w godzinach: 8.00 – 8.30 (śniadanie), 13.00 – 13.30 (obiad), 15.30 – 16.00 (podwieczorek), 17.00 – 18.00 (kolacja). (akta kontroli str. 33- 35) Informacja o menu na dany dzień była dostępna w salonie pełniącym również funkcję jadalni.

Według pisma wyjaśniającego złożonego przez Panią Bożenę Skoneczną - p.o. Kierownika Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie, po zakończeniu czynności kontrolnych na terenie jednostki (wpływ do sekretariatu Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej w dniu 5.09.2024 r.), w okresie objętym kontrolą nie ma dokumentów pozwalających na ustalenie czy podopieczni Centrum korzystali z indywidualnych diet. Z załączonych do ww. pisma przykładowych jadłospisów wynika, że oferta menu przewidywała możliwość korzystania z diety zwykłej oraz lekkostrawnej. (akta kontroli str. 717- 719: 1035-1052)

Kierownik Centrum nie przedłożył zespołowi kontrolującemu żadnych dokumentów stanowiących wykaz zamawianych/dostarczanych posiłków w rozliczeniu dziennym lub miesięcznym w okresie objętym kontrolą w tym dokumentów, o których mowa w zawartej umowie (załączniki do umowy). W tej sytuacji zespół kontrolujący nie mógł ustalić, czy wszyscy uczestnicy i mieszkańcy mieli zapewniony dostęp do posiłków i w jakim zakresie.

Usługi transportowe

W kontrolowanym okresie usługa transportu Uczestników Centrum zapewniana była przez firmę „EURO-BUS” Ł. Kłęb, S. Kłęb sp. jawna, Jasienin Mały 26, 95-047 Jeżów, na podstawie umowy nr 1/2023 zawartej w dniu 14 lipca 2023 na okres od 24 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Przedmiotem Umowy była *Usługa transportu osób niepełnosprawnych do Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego w Dąbrowie z terenu powiatu brzezińskiego (zasieg gmin Brzeziny, Dmosin, Jeżów, Rogów) oraz odwiezienie ich do miejsca zamieszkania. Usługa obejmowała transport minimum 10 osób niepełnosprawnych + 1 opiekun*. Realizowana w przedziale godzinowym: do Centrum w godzinach 7.00 – 8.00 oraz odwiezienie uczestników do miejsc zamieszkania w godzinach 16.00 – 17.00. (akta kontroli str. 62-66).

Kontrolerzy zwrócili uwagę na fakt, że umowa na usługi transportowe została ograniczona wyłącznie do dowożenia uczestników do COM oraz ich odwożenia do miejsca zamieszkania. Tym samym usługa transportu nie obejmowała mieszkańców COM pozostających w pobycie całodobowym (np. do lekarza, urzędów itp.). Nadmienić należy, że zapisy Umowy określające wykonanie usługi dla minimum 10 osób niepełnosprawnych, mogą świadczyć o braku dostępności do przedmiotowej usługi w przypadku mniejszej liczby uczestników spowodowanej usprawiedliwioną nieobecnością lub rotacją związaną z przyznaniem świadczeń. Przy czym z dokumentów udostępnionych kontrolującym wynika, że w okresie podlegającym kontroli, tylko 6 osób korzystało z usług Centrum w ramach pobytu dziennego. Kontrolującym nie okazano żadnych dokumentów potwierdzających wykonanie usług transportowych na podstawie których można ustalić ilość przewożonych uczestników w poszczególnych dniach.

Ponadto Kierownik Centrum wyjaśniła, że w razie konieczności wyjazdu poza Centrum, np. na wizyty u specjalisty, Mieszkańcy dowożeni są na zlecenie lekarza prowadzącego transportem medycznym z Brzeziny, a w innych przypadkach (np. załatwianie spraw urzędowych) zamawiana jest taksówka, a koszty przejazdu pokrywane są przez mieszkańców ze środków własnych.

Dostęp do świadczeń medycznych

Z informacji pisemnej przedstawionej przez p.o. kierownika Centrum wynika że Uczestnicy objęci są stałą opieką lekarzy NZOZ w Jeżowie. Lekarz internista przyjmuje pacjentów na terenie jednostki jeden raz w tygodniu a w razie potrzeby również doraźnie. Centrum zapewnia także wizyty lekarza psychiatry. Mieszkańcy uczestniczą również w konsultacjach lekarzy specjalistów, które wynikają z zaleceń lekarza prowadzącego lub wskazań po pobytach szpitalnych. (akta kontroli str.67)

II. OCENA

W zakresie objętym kontrolą działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Niewłaściwy nadzór jednostki samorządu terytorialnego, która utworzyła Centrum w zakresie bieżącego funkcjonowania Centrum i świadczenia przez nie usług oraz utrzymania liczby miejsc określonych umową.
2. Nierespektowanie założeń i regulacji ujętych w Programie Centra opiekuńczo-mieszkalne, szczegółowo opisane w sprawozdaniu z przeprowadzonej kontroli.
3. Nierzetelne opracowanie dokumentów regulujących funkcjonowanie Centrum (Regulamin Organizacyjny Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie, Regulamin Wewnętrzny Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie), szczegółowo opisane w sprawozdaniu z kontroli.
4. Nie realizowanie regulacji ujętych w Regulaminie Organizacyjnym Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie i Regulaminie Wewnętrznym Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Dąbrowie, szczegółowo opisane w sprawozdaniu z przeprowadzonej kontroli.
5. Uchybienia w zakresie organizacji funkcjonowania Centrum oraz w zakresie nadzoru w obszarze działalności Centrum realizowanych przez Kierownika Centrum

III. POUCZENIE

Stosownie do postanowień art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania kierownikowi jednostki kontrolowanej służy prawo przedstawienia do niego stanowiska. Powyższe nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Kierownik jednostki kontrolowanej winien poinformować kierownika jednostki kontrolującej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Rosławska
**Zastępca kierownika Oddziału nadzoru
w pomocy społecznej
w Wydziale Rodziny i Polityki
Społecznej**
(podpisano elektronicznie)